

NOWE ŻYCIE

pismo polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturalno - oświatowe.
Wychodzi W NIEDZIELE I CZWARTKI.

No 75

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Grodno, plac Batorego Nr. 4 m. 7.—Telefon 490.
PRENUMERATA: Miesięcz. 1 zł., kwart. 2.50 półrocz. 5 zł., rocz. 10 zł., w Ameryce 3 dol. roczn. Konto P.K.O. nr. 80.021
CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrový lub jego miejsce przed tekstem 30 groszy, w tekście 50 gr., zwykłe 10 gr.
Układ ogłoszeń: 1 strony i tekstu 4—szpaltowy, 4 strony 8—szpaltowy.

ROK XX

Komunizm we Francji

Ostatnie wybuchy bomb w Paryżu opinia publiczna łączy z działalnością obcych agentur, podejrzewając o to Trzecią Międzynarodówkę komunistyczną.

Przypomnieć należy, że w okresie rozpoczęcia wojny domowej w Hiszpanii po stronie lewicy hiszpańskiej kierownictwo akcji objęli agenci moskiewskiego Kominternu. Przy pomocy lewicy francuskiej, sprzymierzonej z komuną, udzielano poparcia czerwonej Hiszpanii. W najpoważniejszych kołach liczone było z tym, że gdyby komuna zwyciężyła w Hiszpanii, to, chcąc rozszerzyć front czerwony w zachodniej Europie, doprowadzi do wybuchu rewolucji komunistycznej we Francji. Jacques Doriot, b. przywódca komunistów francuskich, a dziś ich największy wróg, twierdzi stanowczo, że komunistyczna partia francuska ściśle wykonuje polecenia moskiewskiego Kominternu. W ostatnich latach zauważono wielkie ożywienie w działalności partii komunistycznej we Francji. Komuniści wzmacniają stale swe szeregi. W końcu r. 1935 osiągnęli komuniści liczbę ponad 80 tysięcy członków, gdy przed dwoma laty mieli ich poniżej 30 tys. Stwierdza to Thorel w artykule „Karjera bolszewizmu.” Organ centralnej partii „Humanite” wychodzi codziennie w nakładzie 250 tys. egz., a w niedzielę—350 tys. Młodzież komunistyczna liczy około 30 tys. członków, a ich pismo tygodniowo ma 45 tys. nakładu, „Humanite” stwierdza w dn. 15 lipca 1936 r., że partia komunistyczna 31 marca 1936 r. liczyła już 100 tys., a 5 lipca 187 tysięcy. Przeszło czterokrotnie powiększyła się liczba członków związków zawodowych. W Paryżu na przedmieściu Saint Denis jest duża firma wydawnicza, wypuszczająca w świat przeszło 150 pism, dzienników i tygodników. Komintern finansuje jeszcze kilka mniejszych firm wydawniczych. Drukarnia „Humanite” wydaje także inne pisma m. in. „Almanach robotniczy i chłopski.” Pozatym wychodzą wielkie miesięczniki. Poszczególne organizacje komunistyczne mają własne pisma. Sen. Eccart w pracy „Moskwa w Paryżu” podaje, że wśród wymienionych wyżej pism wychodzą także polskie, przeznaczone dla wychodźców polskich, a także kolportowane w Polsce, jak „Wiadomości,” oraz „Informacje Prasowe.” Wewnątrz organizacji komunistów działają za pomocą komórek, których liczba stale wzrasta. Specjalną uwagę zwrócono na armię. Każda samodzielna jednostka ma posiadać

własną komórkę w postaci trójki bojowców.

Na posiedzeniu Senatu dn. 2 lutego b.r. sen. Genthoret, autor szeregu poważnych dzieł o komunizmie, wygłosił płomienne przemówienie, w którym oskarżył komunistów, jako zdrajców państwa. Stwierdził on, że istnieje spisek komunistyczny, że rząd nie stosuje środków dla stłumienia podobnego spisku, że komunizm wywołal spustoszenie w dziedzinie wielu organizacji społecznych. Następnie przypomniał senator, że partia komunistyczna francuska jest tylko sekcją, ujętą w żelazne karby dyscypliny Trzeciej Międzynarodówki. Odczytał z instrukcji z 1925 r. ustęp następujący:

„Ruch rewolucyjny ma miejsce wówczas, kiedy klasy kierownicze są dezorganizowane, a kiedy masy znajdują się w stanie podniecenia rewolucyjnego i są gotowe do walki i ofiar. Do wystąpień masowych należą strajki, połączone z manifestacjami zbrojnymi, wreszcie strajk generalny, połączone ze zbrojnym powstaniem przeciwko władzy państwa burżuazyjnego.”

Z tego widzimy, że położenie polityczne we Francji jest ciężkie i że wymaga czujnej gotowości ze strony organizacji narodowych, które muszą niejednokrotnie wyręczać władze bezpieczeństwa w walce z legalną partią komunistyczną, fałszywie popierającą lewicowy rząd, a właściwie dążącą do przewrotu.

Karol Wierczak.

Czerwona Hiszpania nie przyleta do Ligi Narodów

Genewa (ATE). Posiedzenie Ligi Narodów dnia 20 b.m. przyniosło sensacyjny wynik, a mianowicie odrzucenie silną większością głosów wniosku rządu walenckiego o ponowne wybranie do Rady Ligi. Wynik głosowania był następujący: na 52 państwa głosujące 47 głosów ważnych, a 5 głosów nieważnych. Większość 2/3 potrzebna do zatwierdzenia wniosku wynosiła 32 głosy. Hiszpania uzyskała tylko 23 głosy, czyli, że nie tylko nie skupiła potrzebnej ilości głosów, ale nawet nie uzyskała zwykłej większości.

Odrzucenie wniosku hiszpańskiego przyszło naogół nieoczekiwanie, a silna koalicja przeciwko wnioskowi Negrina zmontowała się dopiero w ciągu sobotniego wieczoru. Na ten wynik wpłynęła mowa Negrina, wygłoszona na Zgromadzeniu, oraz przemówienie, jakie Negrin wygłosił na bankiecie dziennikarskim, na którym w niesłychanie ostry sposób zaatakował Niemcy, Włochy i inne państwa. Przewidywania, że na Negrina będą głosować również państwa przychylnie dla gen. Franco, nie ziściły

KOLEKTURA STRZELECKA

Grodno, Dominikańska 18

Księgarnia „OGNIKO”

tel. 106 Konto P.K.O. 60.999.

Powiadamia, że nadeszły losy do I KLASY 40 LOTERII PAŃSTWOWEJ

Chcesz szczęście bliskim swoim dać
Musisz w Strzeleckiej Kolekturze grać

8—2

Związek Strzelecki Okręg III

Kolektura Loterii Państwowej 1372

się. Grupa tych państw, a przede wszystkim państwa południowo-amerykańskie postawiły sprawę w ten sposób, że zmierzały drogą wykluczenia Hiszpanii z Rady Ligi Narodów udzielić odpowiedzi na żądanie rządu walenckiego. Jeżeli akcja gen. Franco zwycięży — argumentują w tych kołach — Zgromadzenie zawsze będzie mogło jeszcze przy następnych wyborach przywrócić Hiszpanii miejsce niestale w Radzie Ligi.

Sprawa chińska w obradach ligowych

Na posiedzenie Rady Ligi Narodów przybył do Genewy premier Hiszpanii czerwonej Negrin. Po załatwieniu sprawy palestyńskiej Rada przystąpiła do sprawy chińskiej. Delegata hiszpańskiego Negrina obdarzono zaszczytem przewodniczenia na obradach w sprawie chińskiej. Przedstawiciel Chin Wellington Koo złożył skargę na Japonię, która dokonała napadu na Chin. Na wniosek przewodniczącego Rada uchwaliła sprawę chińską skierować do komitetu, składającego się z przedstawicieli 23 państw. Przedstawiciel Chin oświadczył, że przyjmuje do wiadomości wniosek przewodniczącego z tym, że sprawa nadal zostaje także we władaniu Rady.

Komitet 23-ech państw, stworzony w roku 1933 dla zajęcia się sprawą chińsko-japońską, składa się z przedstawicieli następujących państw: Belgii, Boliwii, Wielkiej Brytanii, Kanady, Chili, Kolumbii, Czechosłowacji, Ekwadoru, Francji, Węgier, Włoch, Łotwy, Holandii, Nowej Zelandii, Portugalii, Polski, Rumunii, Hiszpanii, Szwecji, Szwajcarii, Turcji, ZSRR i Stanów Zjednoczonych. Oczywiście komitet ten sprawy chińskiej nie będzie mógł załatwić, jak i dotychczas nie mógł przeszkodzić Japonii w jej zaborach.

Zwycięstwo Japończyków w Chinach Północnych

Pekin (ATE). Wojska japońskie postępują naprzód w kierunku południowym. W ciągu niedzieli w ręce Japończyków wpadło położone o 50 km na południe od Pekinu—miasto Czoczu. Tegoż samego dnia Japończycy posunęli się o 20 km. dalej i zajęli miejscowość Paopej-Tien, po zajęciu której wojska japońskie oddalone są tylko o 60 km. od najważniejszego na tym froncie strategicznego punktu chińskiego, Paotingfu. Straty chińskie, poniesione podczas walk na linii Pekin-Hankou, szacują w ostatnich dniach na 6.000 ludzi zabitych. Również w prowincji Szansi Japończycy poczynili postępy. Po gwałtownej walce, która miała miejsce w niedzielę blisko Wielkiego Muru, wojska japońskie zajęły miejscowość Feng-szen.

Uchwały w Nyon weszły w życie

Paryż (ATE). W poniedziałek dnia 20 b.m. weszły w życie uchwały konferencji nyońskiej, zarządzające kontrolę Morza Śródziemnego przez floty angielską i francuską. Kontrola wykonywana jest przez 60 do 70 kontrtorpedowców, torpedowców oraz przez kilka tuzinów samolotów, rozmieszczonych w różnych punktach wybrzeża śródziemnomorskiego. Główne dowództwo morskich sił francuskich powierzone zostało wiceadmirałowi Esteve, który przebywa w Oranie w Algierii.

Rozruchy w Algierze

Algier (ATE). Wskutek zakazu odbycia zebrania członków algierskiej partii ludowej doszło w pobliżu Wielkiego Meczetu, gdzie zebrało się kilkuset tubylców—do starcia z policją. Około 50 tubylców zostało rannych, a po stronie policji 10-ciu szeregowych odniosło rany. Policja aresztowała 13 tubylców.

Skargi Negrina

Rada Ligi Narodów przystąpiła do rozpatrzenia skargi rządu hiszpańskiego w sprawie zagrożonego bezpieczeństwa żeglugi na morzu Śródziemnym.

Delegat czerwonej Hiszpanii Negrin wygłosił dłuższe przemówienie, w którym w ostrych słowach zaatakował Niemcy, zarzucając im „zbrodnicze zbombardowanie bezbronnego miasta Almerii.” Zdaniem Negrina położenie na morzu Śródziemnym stało się nie do wytrzymania na skutek ciągłych ataków, których ofiarami stały się statki nie tylko hiszpańskie, ale także i innych państw. Negrin zaprotestował, że konferencja w Nyon rozstrzygnęła sprawę morza Śródziemnego bez udziału Hiszpanii. Negrin krytykował również zawarty w Nyon układ, uznając go za szkodliwy dla Hiszpanii.

Następnie Negrin zarzucił Włochom, że ponoszą odpowiedzialność za ataki nieznanych łodzi podwodnych. „Państwo nieznane, którego okręty wojenne usiłowały wytworzyć na morzu Śródziemnym ciągły terror — to są Włochy.” Poza tym zarzucił Negrin Włochom wojskowe poparcie powstania hiszpańskiego. Po przemówieniu przedstawiciela hiszpańskiego zabrał głos p. Delbos, który w krótkim przemówieniu wziął w obronę prace konferencji w Nyon. Po nim przemawiali jeszcze: delegat Nowej Zelandii Jordan i delegat Sowieców Litwinow. Sprawa hiszpańska została odłożona do jednego z następnych zebrań.

Z frontu solidarności narodowej

Dnia 19 b.m. odbył się w teatrze miejskim ogólnopolski wiec, organizowany przez O.Z.N. Wiece poświęcone były sprawom unarodowienia przemysłu, rzemiosła i handlu. Sala przepełniona. Wiece odbył się bez żadnej przeszkody, a jak wiadomo, na wiec Stronnictwa Narodowego w poprzednią niedzielę władze nie udzieliły zezwolenia. Takie nierówne traktowanie stronnictw opinia publiczna przyjęła z niezadowoleniem. Kępowanie Stronnictwa Narodowego osłabia wspólny front polski.

Dorożkarze chrześcijańscy nałożyli na swe czapki białe opaski z napisem: „Dorożka chrześcijańska”. Wobec tego Żydzi zaczęli stosować podstęp. Oto od kilku dni dorożkarze żydowscy blokują najlepsze punkty postoju dorożek: na placu Batorego i na dworcu kolejowym. Wobec tego, że ilość miejsc dla dorożek na poszczególnych postojach jest ograniczona zarządzeniem policyjnym, Żydzi zapelniają przepisana ilość miejsc, a nadjeżdżające dorożki chrześcijańskie usuwane są przez policję. Uważamy, że odnośnie władze powinny wglądać w tę sprawę i uregulować ją w tym duchu, by na każdym postoju zastrzeżona była procentowo odpowiadająca ilość miejsc dla chrześcijan.

Dowiedujemy się, że po mieście krąży kilku fotografów—amatorów, dokonując zdjęć chrześcijan, wchodzących do sklepów żydowskich. Zdjęcia te stanowią będą podobno materiał dla grodzieńskiego szabskuriera, który ma się ukazać z końcem miesiąca. Będzie to więc pisemko ciekawe i niewątpliwie narobi sporo wrzawy w naszym Grodnie.

Pogrzeb Masaryka

Z powodu zgonu Prezydenta Masaryka do Pragi napływają liczne kondolencje z całego świata. Jedną z pierwszych depech była kondolencja Prezydenta Polski prof. I. Mościckiego. Depesze nadesłali prezydent Stanów Zjednoczonych Roosevelt, prezydent Sowiećów Kalinin, król angielski Jerzy VI i wielu innych państw. Pogrzeb odbył się we wtorek dnia 21 b.m. Nad trumną przemawiał prezydent dr. Benes.

Zwłoki Masaryka zostały przewiezione z Lan na zamek królów czeskich w Hradczynie. W ostatnim tym pochodzie Prezydenta Masaryka wzięły udział olbrzymie tłumy publiczności, które od kilku dni przepełniały ulice Pragi. We wtorek odbył się pogrzeb. Zwłoki Masaryka zostały przewiezione do Lan i spoczęły na cmentarzu w grobie obok małżonki zmarłego.

Do Pragi na pogrzeb przybyło wielu najwybitniejszych polityków europejskich i mężów stanu oraz około pół miliona ludności z całej Czechosłowacji.

Anglia buduje obozy dla uchodźców z Abisynii

Z Londynu donoszą, iż rząd angielski postanowił wybudować obozy w odległości 150 mil od granicy Abisynii dla 1.000 uchodźców, którzy przeszło trzy miesiące w warunkach wprost strasznych wędrowali poprzez niedostępne gąszcz, uciekając przed twardą ręką włoskich zdobywców.

Uchodźcy składali się z rodzin wyższej kasty, niewolników, rolników i żołnierzy, uzbrojonych w karabiny maszynowe, nowoczesną broń i nawet w jedną armatkę przeciwlotniczą. Przed przekroczeniem granicy oddali broń Anglikom.

Koncentracja wojsk sowieckich na Dalekim Wschodzie

Prasa czeska donosi, że nad granicą mandżurską Sowieci skoncentrowały 200.000 armię, 1.000 samolotów i 1.000 tanków oraz flotylę rzeczną. (A.P.A.)

Żydzi muszą opuścić Polskę!

Niezwyczajne powodzenie pożyczki belgijskiej

Rząd belgijski ogłosił zaciągnięcie wewnętrznej pożyczki państwowej w wysokości 50 milionów franków belgijskich. Gdy przystąpiono do zbierania podpisów na tę pożyczkę krótkoterminową, okazało się, że zarówno banki jak i osoby prywatne pokryły pożyczkę w wysokości 256 milionów franków, czyli przeszło pięć razy więcej. Fakt ten dowodzi, jak wielkim zaufaniem cieszy się rząd belgijski w opinii ogólnej oraz jak wielkie istnieje w Belgii zrozumienie spraw i potrzeb państwowych.

Olbrzymie zapasy gotówki w Finlandii

W Narodowym Banku Finlandii nagromadziły się ogromne zapasy gotówki, wynoszące 2 miliardy marek. Jednocześnie prywatne banki finlandzkie mają 1 miliard marek zapasów. Pieniądże te leżą jako wkłady nieoprocentowane. Z powodu tych ogromnych zapasów zaczęto rozpowszechniać pogłoski, że rząd obniży kurs marki finlandzkiej, ale rząd tym pogłoskom zaprzeczył. Okazuje się, że i nadmiar gotówki ma swoje kłopoty.

Rosenberg—prorokiem niemieckim

Niedawno w Norymberdze odbył się wielki kongres partii hitlerowskiej, który był olbrzymią manifestacją narodowego socjalizmu niemieckiego. O kongresie tym obecnie pisze „Ossevatore Romano”. Kongres został poprzedzony ostrymi wystąpieniami i zarządzeniami przeciwko religii i Kościołowi katolickiemu. Wzrosła znacznie ilość organów prasowych, które prowadzą ostrą walkę z religią chrześcijańską. Sam jednak kongres odbył się bez silniejszego wstrząsu, a przemówienia w Norymberdze cechowało nawet pewne umiarkowanie. Zaszedł atoli fakt, który świadczy o dalszym wzroście nastrojów pogańskich w Niemczech i przenikaniu tych nastrojów do sfer rządzących. Dotychczas na noty dyplomatyczne Stolicy Apostolskiej rząd niemiecki odpowiadał, że działalność Rosenberga była jego robotą prywatną, za którą rząd Rzeszy nie przyjmuje odpowiedzialności. Dyktando Hitlera wyrażali nawet, że nie widzą w znanej książce Rosenberga wartości naukowej. Była to oczywiście obłuda, bo robotę Rosenberga popierała cała para. Obecnie na kongresie w Norymberdze zrzucano całkowicie maskę i Alfred Rosenberg został ogłoszony „uświęconym laurem prorokiem” narodowego socjalizmu i państwa hitlerowskiego.

W końcu pismo watykańskie zaznacza, że podobne fakty dowodzą, iż Niemcy prostą drogą zdążają do tego samego krwawego przewrotu, jaki się odbył w Hiszpanii.

Archiwum Masaryka

Zmarły prezydent Czechosłowacji Masaryk pozostawił na zamku w Lanach bogatą bibliotekę i olbrzymie archiwum złożone łącznie z 310.000 egzemplarzy. W skład archiwum, będącego już obecnie własnością państwa, wchodziły liczne dokumenty i noty dyplomatyczne z okresu budowania niepodległości Czechosłowacji. Ogólna wartość biblioteki prywatnej Masaryka oceniana była swego czasu przez znawców na 250.000 koron czeskich.

Na szczęście natrafi ten, kto odnajdzie furtkę, która do niego prowadzi. Furtką, prowadzącą do szczęścia w grze na loterii klasowej, jest los.

Usunięcie Krylenki

Moskwa (ATE). Jak donoszą urzędowo, centralny komitet wykonawczy usunął dotychczasowego komisarza sprawiedliwości Krylenkę z zajmowanego przezeń stanowiska i ustanowił na jego miejsce Antonowa Owsiejenkę komisarzem sprawiedliwości ZSRR. Usunięcie Krylenki ze stanowiska komisarza sprawiedliwości jest prawdopodobnie pierwszym krokiem do zupełnej jego nielaski.

Krylenko znany był ze swego udziału w charakterze prokuratora w głośnym procesie przeciw duchowieństwu katolickiemu.

„Likwidacja” analfabetyzmu

Moskwa — tel. wł. Bolszewicy niejednokrotnie i uroczysto ogłaszali całemu światu, że analfabetyzm w Rosji za rządów sowieckich został całkowicie zlikwidowany. Ostatnio jednak w „Krasnej Gazecie”, wydawanej w Leningradzie, pojawił się artykuł pod wielomówiącym tytułem: „Likwidacja analfabetyzmu teraz, jak i dawniej, postępuje bardzo powoli.” Z artykułu dowiadujemy się, że leningradzki sowiet rozpatrywał kwestię analfabetyzmu ludności w b. czerwonej stolicy i uznał ją za poważną i „palącą.” Postanowiono przystąpić do ułożenia spisu wszystkich analfabetów w Leningradzie. Ale zanim przystąpiono do sporządzenia spisów, wyjaśniono, że w poszczególnych rejonach Leningradu analfabeci liczą się na tysiące. Z jednego tylko rejonu doniesiono o 10.650 analfabetach. „Krasnaja Gazeta” twierdzi, że w dokładnych spisach będą figurować cyfry o wiele wyższe.

Próbne spisy analfabetów w prowincji ujawniły jeszcze większe zaniechania w dziedzinie oświatowej. Tak np. w okręgu Kurskim wśród ludności wiejskiej naliczono przeszło 120 tys. analfabetów.

W szkołach dla analfabetów wykładają często... półanalfabetów. Tak, dziennik sowiecki podaje, że na jednej z lekcji nauczyciel stracił sporo czasu, usiłując odjąć większą liczbę od mniejszej, aż wreszcie błąd jego został poprawiony przez... jednego z uczniów. Tak wygląda rozreklamowane sowieckie zwycięstwo nad analfabetyzmem”. (RPA).

Jarmark—pokaz w Stonimie

W dniach 17, 18 i 19 października w Stonimie odbędzie się jarmark — pokaz, który odznaczać się będzie swoistym charakterem, ilustrującym cały dotychczasowy dorobek gospodarczy tamtejszego terenu, uzyskany nakładem wielkich wysiłków i żmudnej pracy rolnika i robotnika.

Jarmark—pokaz w Stonimie pokaże społeczeństwu produkty i surowce tamtejsze, oraz możliwości gospodarcze swojego rejonu. Przyczyni się on niezawodnie do żywszej wymiany handlowej. Chodzi tu o podniesienie dobrobytu, a przede wszystkim polskości Kresów Wschodnich, których możliwości gospodarcze nie są wykorzystane należycie dotychczas. Dla Kresów Wschodnich wielkie znaczenie ma turystyka. Zwiędzajmy je więc, a pożytek będzie z tego obopólny.

Znany pisarz polski Michał Choromański wyjechał do Ameryki Południowej

W dniu 17 b.m. odszedł z Gdyni do portów Ameryki Południowej S/S „Kościszko” po dłuższej, 6 o miesięcznej przerwie, w czasie której odbywał wycieczki morskie dla turystów polskich. Obecnie na pokładzie statku, który zabiera około 700 pasażerów emigrantów i nieznaną grupkę turystów, znajduje się m.in. jeden z wybitniejszych przedstawicieli nowoczesnej literatury polskiej, Michał Chromański. (KABEL).

Stonim

Zaledwie 40 ludzi na 1 km. kw. mieszka w powiecie stonimskim woj. nowogrodzkiego. Okolica ta oddawna była zamieszkała, o czym świadczą takie osiedla, jak Synhowice, szczytujące się kościołem obronnym z XVII w., jak Żyrowice, słynne miejsce odpustowe z cudownym obrazem Bogarodzicy w jaspisie, którego czel służą O.O. Bazylianie w kościele z XVIII w., jak wreszcie Stonim, o którym słyszymy już w r. 1040. Po ciężkim okresie tatarskim potęga Jagiellonów zapewniła pokój miastu i zamkowi, a przywileje Zygmunta I rozwój. Odkąd w w. XVIII osiadł tu het. lit. Michał Ogiński, zakwitnął Stonim. W czasie rosyjskiej niewoli był Stonim ważnym miastem i takim jest również w Polsce niepodległej. Rośnie jego gospodarcze życie pod wpływem działalności K.K.O., której społeczeństwo powierzyło w r. 1934 ponad 300.000 zł.

Humor i satyra

Powrót Rozalki

Po mitręgach w całym świecie wracam na grodzieńskie śmiecie. Będę znowu ciąć satyry na powagi i na szmiry.

W Brześciu długi czas siedziałam, tam Furdę pochowałem, tego Jacka, co szkaradnie prał bebecie dzieje zdradne. Leży teraz w ciemnym grobie, polskie knuty liczy sobie. Po nim pióro ja dziedzicze, w moralności was wyćwiczę.

W Grodnie zmiana ogromniasta: rozbudowa wielka miasta. Rozkopane są ulice, zrujnowane są dzielnice. Wszędzie kłody, wszędzie gruzy, a na czołach ludzkich guzy. Za to będzie Grodno nowe, Grodno polskie, Batorowe. Dodam tutaj apropos: żydowskiego mniej już nosa. Żydzi tony pospuszczali, bo ich bojkot w skórę wali. Oj ten bojkot, oj te goje! Oni chcą mieć sklepy swoje. Oni żydom psują miny. Życzą pragnąć Palestyny. Bojkot rośnie, jak lawina. Żyd narzekać już zaczyna. Polak robi w interesie. Żyd już mniej ma w swojej kiesie. Kahał pości. Łapin płacze. „Grodner Moment” na nas krzacz. Ale to nic nie skutkuje. Bojkot idzie i szturmuje!

Rozalka.

Wiadomości bieżące

— Ministrem sprawiedliwości w Chinach został gorliwy katolik, pierwszorzędny prawnik, historyk i literat Sie Koan Cheng.

— Niemiecki minister spraw wewnętrznych dr. Frick zabronił używania w pochodach i procesjach chorągwi o barwach papieskich.

Sklep Owocowo-Kwiaciarski WALENINY KUNACHOWICZ

Grodno, ul. Witoldowa 17

Poleca owoce krajowe i zagraniczne oraz wyborowe kwiaty. Przyjmuje zamówienia na kosze, wiązanki i wieńce. Ceny dostępne.

Kronika

GRODNO, dnia 23 września 1937 r.

KALENDARZYK

- 23.IX. Czwartek. Tekla. Lin. Boguchwała. Wróciśław. Wschód słońca 5.12. Zachód słońca 17.22.
24.IX. Piątek. N.M.P. wykupu niewolników. Lubomir. Uniejęst.
25.IX. Sobota. Władysław z Gielniowa. Sławosz. Włodzisław.

Daty historyczne. Dnia 25.IX. 1920. Operacje wojskowe nad Niemnem. Dnia 25.IX. 1931. Zgon hr. Aleksandra Skrzyńskiego, wielkiego dyplomaty Polski.

Premiera „Woźny i minister”. Dzisiaj we środę dnia 22 b.m. wchodzi na repertuar teatru znakomita komedia Andrzeja Birabeau „Woźny i minister”, która daje kapitalny satyryczny przekrój politycznych stosunków współczesnej demokracji. Dzięki swej prześmiewczej treści, aktualnemu dowcipowi i niezrównanej plastyczności postaci, — „Woźny i minister” stanowi jedno z najświetniejszych zjawisk komediowego repertuaru ostatnich czasów i cieszy się na wszystkich scenach polskich olbrzymim powodzeniem.

W Grodnie brawurowa ta komedia ukazuje się w reżyserii Stanisława Dąbrowskiego z Bolesławem Orlińskim w znakomitej roli woźnego ministra, z Ildą Michorowską, odtwórczynią przepyszną postaci inspiratorki politycznej, Aleksandrem Oledzkim (minister) J. Hitarowiczówną, H. Libicką, J. Rygiere, M. Mieczyskim, L. Łętowskim, E. Jeleńskim, O. Słupskim, W. Dąbrowskim, C. Klimczakówną, M. Piotrowskim, A. Wróblewskim i innymi. Dekoracje projektu St. Grabczyka. Bilety w cenie od 30 gr. do zł. 2 — do nabycia w kasie teatru.

Posiedzenie Rady Miejskiej. We czwartek dnia 23 b.m. o godz. 20 tej odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej miasta Grodna.

Porządek dzienny obejmuje: 1) przyjęcie protokołów posiedzeń z dn. 12 sierpnia r.b. i z dn. 19 listopada r.b., 2) uchwalenie wydatków na wykonanie projektu budowy przesyłowych linii elektrycznych na terenie powiatu Grodzieńskiego i Wołkowyskiego, 3) rozpatrzenie podania Prowincji Polskiej O.O. Karmelitów Bosych o zwrot nieruchomości p.n. „Koszary Szare”, 4) Kunkiewicz Aleksander — przyznanie odszkodowania za rozebranie przybudówkę mieszkalną przy ul. Grochowskiej, 5) nabycie terenu przy ul. Jagiellońskiej na cele rozszerzenia ogrodu zoologicznego, 6) nabycie lasu podmiejskiego p.n. „Sekret”, 7) udzielenie gwarancji finansowych kasom bezprocentowym im. Killińskiego i ks. Piotra Skargi, 8) Interpelacje.

Kursy dokształcające. Zarząd Miejski w Grodnie w porozumieniu z Inspektorem Szkolnym organizuje Kursy Dokształcające w zakresie 7 klas szkoły powszechnej obejmujące 5 stopni nauczania dla młodzieży od 15 lat i dorosłych obojga płci, którzy pragną wiadomości swe uzupełnić i uzyskać świadectwo ukończenia 7 kl. szkoły powszechnej. Czas trwania kursów: od 1 października 1937 r. do 1 maja 1938 r. Zajęcia będą się odbywały trzy razy tygodniowo: w poniedziałki, środy i piątki w godzinach od 17.30 do 20.45 w lokalu Publ. Szkoły Powszechnej nr. 8 (ulica Bazylińska nr. 31).

Zapisy na kursy odbędą się w dniach 26, 27, 28 i 29 września w godz. od 17-tej do 19-tej w lokalu Publicznej Szkoły Powszechnej nr. 8 (ul. Bazylińska nr. 31).

Żydzi poturbowali żyda. Donoszą nam o takim wypadku. Zamieszkały przy ul. Jurzydyka Abram Icko Konacki udał się na rynek Rybny i kupił u chrześcijanki owoce. Za to inni żydzi zrobili mu awanturę i obrzucali owocami i czym popadło, krzycząc na niego i wyzywając go żydowsku.

FIRMA „PIAST”

Grodno, ul. Pocztowa 20.

poleca wszelkie towary kolonialne, wędliny litewskie, żywieckie i wołyńskie, szynki bekonowe „Polo”, sery, masło, jaja, miód lipcowy — wszystko w najlepszych gatunkach i po najniższych cenach.

Jan MALINOWSKI

SKŁAD APTECZNY

Grodno, Dominikańska 13 t. 400

Poleca: Perfumy, wody kołniskie i wyroby kosmetyczne. Pomoce szkolne do gabinetów chemicznych i fizycznych.

MAURYCJ WOLAŃSKI

— KRAWIEC —

specjalista ubiorów dla duchowieństwa katolickiego, przyjmuje zamówienia na różnego rodzaju sutanny, czamarki, palta, futra i t.p.

Grodno, ul. św. Kazimierza 87, tuż zastrazą pożarną. Ceny przystępne.

Chrześcijańska pracownia STEMPI GUMOWYCH i METALOWYCH

oraz wszelkich robót grawerskich

„WILIA”

Grodno, ul. Orlicz-Dreszera 1, t. 52

przy składzie mebli Leona Grzymisławskiego

TEATR MIEJSKI W GRODNI

Im. ELIZY ORZESZKOWEJ pod dyr. J. GRODNICKIEGO

We środę dnia 22 września 1937 r.

Premiera

„Woźny i minister”

Komedia A. Birabeau

Reżyseria: St. Dąbrowski

Początek o g. 8 wiecz. Bilety w kasie teatru od 30 gr. do 2 zł.

NABIAŁOWY SKLEP CHRZEŚCIJAŃSKI Adolfa Duchnowskiego

Grodno, Orzeszkowej 12 tel. 459

Powiadamy Sz. Klientele, iż wkrótce nadejdą

jeszcze w Grodnie nie spotykane konserwy z drobiu

Na sezon jesienno-zimowy polecam różne konserwy MIĘSNE i RYBNE, chleb konserwowy „PUMPERNIKEL”, marmelady OWOCOWE, JAGODOWE i t.p. Przyprawy do zup firmy „GAJA” jak PASTY SERDELOWE, BULIONY w SŁOJACH, SOK CYTRYNOWY i t.p. WŁASNEGO WYROBU MASŁO codziennie świeże Sery w różnych gatunkach, kremy serowe, śmietanę, śmietankę, jaja, MIÓD w słojach i na wagę, mleko słodkie i zsiadłe.

Cel firmy: mały zysk duży obrót.

Obsługa sumienna.

WYŻYMACZKI

do bielizny na długo-terminowe raty, artykuły elektrotechniczne, rowery, motocykle, akcesoria samochodowe sprzedaje

„Bateria”

Grodno, Dominikańska 22 telef. 600.

Zakład Krawiecki z dyplomem ukończenia paryskiej akademii kroju i szycia Stanisława BRAŻUKA

GRODNO, Brygidzka 11

Podaje do wiadomości Sz. Klienteli, że na sezon jesienno-zimowy otrzymał kolekcję świeżych materiałów na ubrania męskie, damskie i uczniowskie.

Obstalunki przyjmuje z materiałów powierzonych i własnych.

WYKONANIE SOLIDNE CENY UMIARKOWANE

FIRMA CHRZEŚCIJAŃSKA

ZAKŁAD KRAWIECKI Józefa BUJKIEWICZA

Wojskowy i Cywilny

GRODNO, Orlicz - Dreszera nr. 6 (daw. Pocztowa) tel. 601.

Przyjmuje obstalunki z materiałów powierzonych i własnych, w które jest zaopatrzony na sezon jesienno-zimowy

Ceny niskie. Warunki dogodne. Wykonanie solidne i punktualne

FIRMA CHRZEŚCIJAŃSKA

DO SZKOŁY:

FARTUCHY

KURTKI

SWETRY

PUŃCZOCHY

KOSZULKI GIMNAST.

SPODENKI

PANTOFLE

KRAWATY GRANATOWE

TARCZE GIMNAZIALNE

POLECA

f-ma JÓZEF MIKO

Dominikańska 19 tel. 356

SKŁAD SUKNA FABRYK BIELSKICH

— I SKŁAD FUTER —

Kazimierza STASZEWSKIEGO

Grodno, Dominikańska 18, tel. 315.

Poleca NAJTANIEJ w wielkim wyborze:

SUKNA
BŁAWATY
FIRANY
DYWANY
KOŁDRY
CERATY

FUTRA

bezpośredni import z miejsca pochodzenia.

PROMIEN

KSIĘGARNIA I SKŁAD MATERIAŁÓW PIŚMIENNYCH S. Z. O. O.

w Grodnie, Dominikańska 26, tel. 607.

POLECA NA SEZON SZKOLNY:

podręczniki, materiały piśmienne, rysunkowe oraz wszelkie przybory szkolne.

CENY NISKIE!

UWAGA! Spółdzielnie i sklepiki szkolne korzystają z rabatów. Cenniki na żądanie.

Firma chrześcijańska!

8-2

PEWNOŚĆ WKŁADÓW
KAKO
w KREDYTY
KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI w GRODNI

BAZAR POMORSKI

Aloizy HEJKA

GRODNO, Dominikańska 28

MATERIAŁY NA MUNDURKI SZKOLNE W RÓŻNYCH CENACH I W WIELKIM WYBORZE.

JEDWABIE, PŁÓTNA, KOŁDRY, KOCE, **CERATY**, KOLOROWE PŁÓCIENKA, **KORONKI** i wszelkie inne artykuły z zakresu branży.

Ceny wyjątkowo niskie na okres solidarności narodowej.

OBSŁUGA RZETELNA. 8-7

NA NOWY ROK SZKOLNY

Sweterki, fartuszki, koszulki gimnast., krawaty pończoszki i pantofle gimnast.
w dobrych gatunkach i przystępnych cenach

POLECA

F-a ZYGMUNT HAMLING

Grodno, Orlicz - Dreszera 12 (dawn. Pocztowa).

8-7

Duży wybór wszystkich innych artykułów branży.

Filia Składu Skór Krotoszyn-Poznańskie

Poleca skóry dla SZEWCÓW: kruponowe, boksowe, bukatowe, szewrowe, juchtowe dla RYMARZY: blankowe, chromowe, surowcowe, oraz MEBLOWE, i na pasy ZAPĘDOWE. Wszelkie szpagaty, przedzie i dodatki szewskie.

F. SIKORZYŃSKI

Grodno, Złotarska nr. 2 na przeciw kościoła Farnego
Firma chrześcijańska 8-2

KRAWIEC JAN MACH

Grodno, ul. Napoleona 3

Poleca: wytwornym Panom garnitury i płaszcze, dla Panów wojskowych — mundury i bryczesy.

Dla eleganckich Pań prowadzę pierwszorzędna pracownię okryć damskich pod kierownictwem specjalisty krojczego, b. pracownika pierwszorzędnych firm zagranicznych i krajowych C. OLEKSIŃSKIEGO.

Optyk Józef Bereśniewicz

Grodno, Orzeszkowej 18 (wejście przez korytarz)

Poleca w wielkim wyborze okulary, binokle i inne przedmioty optyczne. Wykonanie ściśle wg. recept pp. lekarzy. Robota solidna — Ceny niskie

PALTA GOTOWE męskie i ubrania, mundurki uczniowskie i płaszcze, bonżurki, wiatrówki, **KAPELUSZE I CZAPKI**, oraz **WSZELKĄ GALANTERIĘ** poleca na sezon jesienny i zimowy firma

Władysław CICHOCKI

Grodno, Orzeszkowej 4 (naprzeciw Starostwa).

Szanownych mieszkańców m. Grodna i okolicy jaknajprzejmiej zawiadamiam, iż przed kilku tygodniami otworzyłam przy ul. gen. Orlicz - Dreszera 8 **Skład kapeluszy damskich, czapek szkolnych i odznak wojskowych.**

Dewizą moją jest: TANI I DOBRY TOWAR, GRZECZNA OBSŁUGA, SOLIDNOŚĆ KUPIECKA
Firma chrześcijańska ul. Orlicz - Dreszera 8 **K. Pniewska**

KATOLICKA PRACOWNIA KAPELUSZY DAMSKICH

„JADWIGA”

Grodno, Hoovera 1

Poleca na sezon jesienny po cenach konkurencyjnych eleganckie fasony welurowe i filcowe, berety ze znaczkami do wszystkich szkół powszechnych.

WIELKI WYBÓR MATERIAŁÓW

NA MUNDURKI I FARTUSZKI SZKOLNE

poleca firma

„TKANINA”

Grodno, ul. Dominikańska 9

CENY NISKIE — OBSŁUGA SOLIDNA

NA SEZON JESIENNY poleca:

WSZELKIE WEŁNY NA JESIONKI I PŁASZCZE,

WEŁNY NAJNOWSZE NA SUKNIE I BLUZKI.

BIELSKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

WIELKIE MATERIAŁY NA PALTA I GARNITURY,

NOWE KINO
ul. Brygidzka 2

„HELIOS”

CENY OD 25 GR.

Dziś! Największy film wszystkich czasów p.t.

BEN-HUR

W roli tytułowej RAMON NOVARO

Film wrażeń, wystawy i wzruszeń. Wstrząsająca bitwa morska

NOWA EDYCJA UDŹWIĘKOWNIONA

Piękny nad program

Pocz. seans.: 6, 8, 10 w sobotę i niedzielę od g. 12.

Kino MALEŃKIE „LUX” Horodniczańska nr. 10

Czający film wiedeński Jeanne Strausa p.t.

„Walc szczęścia”

(walc cesarski)

Początek seansów: 4—6—8—10.

DŹWIĘKOWIEC

Dominikańska 26

„Apollo”

Wstęp od 40 gr.

Pocz. seans.: o g. 4

W-g świetnej powieści T. Dołęgi-Mostowicza p.t.

ZNACHOR

Rewelacyjna obsada: K. Junosza-Stępowski, E. Barszczewska, W. Zacharewicz, M. Cwiklińska, J. Węgrzyn i wielu inn.

Nad program: aktualia i dodatki.

Kino dźwiękowe
Pocztowa, 4

„PAN”

WSTĘP
od 25 gr.

2-gi wielki film polski w języku żydowskim p.t.

BŁAZEN

(Der Purimspiler)

W roli gl.: Zygmunt Turkow, A. Szamberg, Maks Bożyk

Nad program: aktualności.

Kino DŹWIĘKOWE

Orzeszkowej nr. 15

„UCIECHA”

WSTĘP
25 gr.

Dziś przepiękny żydowski film biblijny p.t.

Głos Izraela

(Szma Israel)

W wykonaniu najsłynniejszych kantorów świata
Zniszczenie Sodomy i Gomory. Wyprowadzenie Żydów
przez Mojżesza z krainy niewoli.

Pocz. seans. o godz. 6 a w dni świąt. od 12 p.p.